

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd i Midtjylland bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

”Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.” forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Økologisk vildtreservat

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Torben Hansen fra Hejnsvig ved Billund. Ved siden af sin landbrugsbedrift har han fuldtidsarbejde som tømrer ved et lokalt tømrerfirma.

”Da jeg kom her første gang, startede jeg med at lave skov, men alle de lokale rystede på hovedet. Jeg har dog med årene fået sat mit eget præg på jorden, og jeg betragter det som én stor have, som bare er 16,5 ha. Det er blevet en livsstil for mig at gå og plante, fælde og passe på den natur, som jeg har fået til låns. Alt sammen med det sigte, at der skal skabes de bedste betingelser for vildtet. Det er vildtpleje og jagt, som driver mig,” forklarer Torben Hansen, om baggrunden for sit deltidslandbrug. På markerne omkring ham har han græs, som dyrkes økologisk, og græsset sælger han som hø og wrap.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er ’det gode liv på landet’, herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tyngt af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

”Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder, i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i

landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne,” forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

At kunne leve midt i naturen har været alt afgørende for Torben Hansens valg af bopæl.

”At stå op om morgenen, snuppe en kop kaffe i hånden og se bukken stå ude i haven, det er da fantastisk. Jeg elsker at gå og forme naturen og skabe nye små oaser på min grund. Senest har jeg lavet en lille frugtplantage, hvor jeg selv har podet 20 æbletræer, som jeg glæder mig til at se vokse sig store. Det er livsværdi for mig,” fortæller Torben Hansen.

Væsentligt bidrag til beskæftigelsen

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Torben Hansen i skoven ved sin ejendom nær Billund. Torben er en ivrig jæger og nyder, at der hver dag går dyr tæt forbi ejendommen.

Fakta:

Torben Hansen

Har 8,5 ha skov

Har økologisk græs på 8 ha

Salg af økologisk hør og wrap.

Yderligere informationer kontakt:

Torben Hansen, deltidslandmand Askjærvej 36, 7250 Hejnsvig. Tel: 7533 5792 / 3086 5792

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

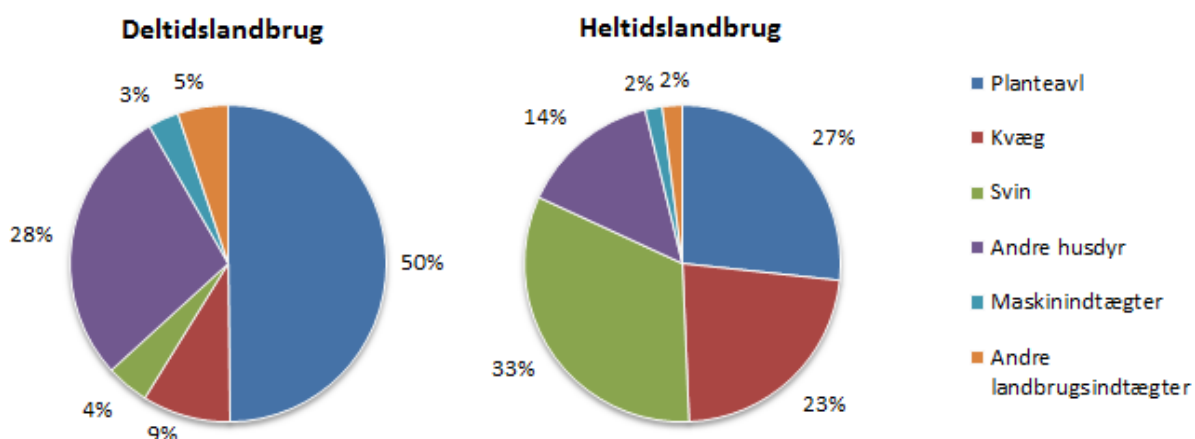
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og æggproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS

Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

